

**MAHARASHTRA STATE BOARD OF NURSING AND
PARAMEDICAL EDUCATION, MUMBAI**

IRREGULAR BATCH
REGULAR EXAMINATION IN AUXILIARY NURSING AND MIDWIFERY
SECOND YEAR

HEALTH CENTRE MANAGEMENT—PAPER-II

WEDNESDAY, 14TH FEBRUARY 2024

[TIME : 9-00 A.M. TO 12-00 P.M.]

(TOTAL MARKS — 75)

1. The Candidate must write her / his Seat Number in **ENGLISH**.
2. Please note that the question paper set in **ENGLISH** version is final for any doubt in **MARATHI** paper.
3. Write each Question on New page.

	Marks
1. (a) Select the most appropriate answer from the following and complete the sentence :—	(05)
(i) At sub-centre, meeting are conducted by	
(a) Male Health Worker (b) Social Worker	
(c) Medical Officer (d) Female Health Worker.	
(ii) “ World Diabetes Day ” is celebrated on	
(a) 1st December (b) 1st October	
(c) 14th November (d) 7th April.	
(iii) A.N.C. registration is done in Register.	
(a) R-12 (b) R-14	
(c) R-15 (d) R-16.	
(iv) Head quarter of WHO is at	
(a) Geneva (b) London	
(c) New York (d) Delhi.	
(v) RCH Stock is maintained in	
(a) R-20 (b) R-8	
(c) R-11 (d) R-15.	
(b) Match the following :—	(05)
‘ A ’ Group	‘ B ’ Group
(i) R.K.S.	(a) School Children
(ii) 23 days training	(b) Vaccine
(iii) Midday Meal Programme	(c) NSV
(iv) Cold Chain	(d) ASHA
(v) Male Sterilization	(e) Patient below poverty line.

- (c) State *true* or *false* :— (05)
- (i) Monthly reports should be sent before the prescribed date.
 - (ii) 30th January is celebrated as leprosy eradication day.
 - (iii) Anganwadi worker is regular employee of health department.
 - (iv) Primaquine is used for radical treatment of Malaria
 - (v) To implement health programme health statistics is not required.
2. Define the following (any *five*) :— (10)
- (a) Eligible Couple
 - (b) Target
 - (c) Orientation
 - (d) Neonatal Mortality
 - (e) Inservice Education
 - (f) Meeting.
3. Write short notes on (any *four*) :— (20)
- (a) Functions of PHC
 - (b) Indian Red Cross Society
 - (c) Importance of Inservice Education
 - (d) Drug Storage in sub-centre
 - (e) National Immunization Schedule.
4. Mrs. Latabai comes to your sub-centre and complained about lack of services provided by your sub-centre. Answer the following questions :— (15)
- (a) Define Counselling. (02)
 - (b) What are the qualities of Counsellor ? (04)
 - (c) How will you solve the problem of Mrs. Latabai ? (05)
 - (d) What are the steps of Counselling ? (04)
5. You are appointed as ANM at sub-centre. You have to organize a Village Health Nutrition Day (VHND) :— (15)
- (a) List the organizer person who will help you for organization of VHND. (05)
 - (b) How will you prepare your sub-centre for VHND ? (05)
 - (c) Which services you will provide during VHND ? (05)

OR

- Immunization clinic planned at tribal sub-centre. Answer the following questions :— (15)
- (a) List of articles required for clinic. (04)
 - (b) Write vaccine indent procedure. (03)
 - (c) How to keep immunization record ? (03)
 - (d) List the responsibilities of ANM in immunization clinic. (05)

महाराष्ट्र राज्य शुश्रूषा व परावैद्यक शिक्षण मंडळ, मुंबई
अनियमित सत्र

ऑक्सिजलिअरी नर्सिंग आणि मिडवायफरी नियमित परीक्षा
द्वितीय वर्ष

आरोग्य केंद्र व्यवस्थापन-पेपर-२

बुधवार, दिनांक १४ फेब्रुवारी २०२४

[वेळ : सकाळी ९-०० ते दुपारी १२-०० वाजेपर्यंत]

(एकूण गुण — ७५)

१. उमेदवाराने तिचा / त्याचा आसन क्रमांक **इंग्रजी**मध्ये लिहावा.
२. **मराठी** भाषेतील भाषांतरातील अडचणींसाठी **इंग्रजी** भाषेतील प्रश्नपत्रिका अंतिम राहिल.
३. प्रत्येक प्रश्न नवीन पानावर सोडविणे.

	गुण
(०५)
१. (अ) योग्य पर्याय निवडून वाक्य पूर्ण करा :—	
(१) उप केंद्रात सभेचे संचलन द्वारा केले जाते.	
(अ) पुरुष आरोग्य कार्यकर्ता	(ब) समाजसेवक
(क) वैद्यकीय अधिकारी	(ड) महिला आरोग्य कार्यकर्ता.
(२) “ जागतिक मधुमेह दिन ” दिवशी साजरा केला जातो.	
(अ) १ डिसेंबर	(ब) १ ऑक्टोबर
(क) १४ नोव्हेंबर	(ड) ७ एप्रिल.
(३) गरोदर स्त्रियांची नोंद नंबरच्या रजिस्टरमध्ये केली जाते.	
(अ) आर-१२	(ब) आर-१४
(क) आर-१५	(ड) आर-१६
(४) जागतिक आरोग्य संघटनेचे (डब्ल्यू. एच. ओ.) मुख्यालय येथे आहे.	
(अ) जिनेव्हा	(ब) लंडन
(क) न्यूयॉर्क	(ड) नवी दिल्ली.
(५) या रजिस्टरमध्ये आरसीएच साठ्याची नोंद करतात.	
(अ) आर-२०	(ब) आर-८
(क) आर-११	(ड) आर-१५.
(ब) योग्य जोड्या जुळवा :—	(०५)
‘ अ ’ गट	‘ ब ’ गट
(१) रुग्ण कल्याण समिती	(अ) शालेय विद्यार्थी
(२) २३ दिवसांचे प्रशिक्षण	(ब) लस
(३) मध्यान्ह आहार	(क) एन.एस.व्ही
(४) शीतसाखळी	(ड) आशा
(५) पुरुष नसबंदी	(इ) दारिद्र्यरेषेखालील रुग्ण.

- (क) खालील विधाने **चूक** की **बरोबर** ते लिहा :— (०५)
- (१) मासिक अहवाल नियोजित तारखेपूर्वी पाठविणे आवश्यक आहे.
- (२) ३० जानेवारी हा दिवस कुष्ठरोग निर्मूलन दिन म्हणून साजरा केला जातो.
- (३) अंगणवाडी सेविका ही आरोग्य विभागाची नियमित कर्मचारी आहे.
- (४) हिवतापाच्या समूळ उपचारांसाठी प्रायमॅक्वीन हे औषध वापरतात.
- (५) आरोग्यविषयक कार्यक्रमाचे नियोजन करण्यासाठी आरोग्य सांख्यिकीची गरज नसते.
२. व्याख्या लिहा (कोणत्याही **पाच**) :— (१०)
- (अ) जननक्षम जोडपे (ब) लक्ष्य
- (क) सेवाभिमुख प्रशिक्षण (पूर्वाभिमुख) (ड) अर्भक मृत्युदर
- (इ) सेवांतर्गत प्रशिक्षण (फ) सभा.
३. टिपा लिहा (कोणत्याही **चार**) :— (२०)
- (अ) प्राथमिक आरोग्य केंद्राची कार्ये
- (ब) भारतीय रेडक्रॉस संघटना
- (क) सेवांतर्गत प्रशिक्षणाचे महत्त्व
- (ड) उप केंद्रातील औषधसाठा
- (इ) राष्ट्रीय लसीकरण तक्ता.
४. श्रीमती लताबाई तुमच्या उप केंद्रात आल्या असून त्या उप केंद्रातील अपुन्या सेवेबद्दल तक्रार करित आहेत. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :— (१५)
- (अ) समुपदेशन म्हणजे काय ? (०२)
- (ब) समुपदेशकाच्या अंगी कोणकोणते गुण असावेत ? (०४)
- (क) तुम्ही श्रीमती लताबाई यांच्या शंकांनिरसन कसे कराल ? (०५)
- (ड) समुपदेशनाच्या पायऱ्या लिहा. (०४)
५. तुमची नेमणूक आरोग्य उप केंद्रात ए.एन.एम. म्हणून झालेली आहे. तुम्हाला ग्राम आरोग्य व पोषण दिनाचे (व्हीएचएनडी) आयोजन करायचे आहे. त्या अनुषंगाने खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :— (१५)
- (अ) व्हीएचएनडीच्या आयोजनास तुम्हाला मदत करू शकतील अशा व्यक्तींची यादी तयार करा. (०५)
- (ब) व्हीएचएनडीसाठी तुम्ही तुमच्या उप केंद्राची तयारी कशी कराल ? (०५)
- (क) व्हीएचएनडी दरम्यान तुम्ही कोणकोणत्या सेवा पुरवाल ? (०५)
- किंवा**
- आदिवासी क्षेत्रातील उप केंद्रात लसीकरण सत्राचे नियोजन केले आहे. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :— (१५)
- (अ) लसीकरण सत्रासाठी आवश्यक वस्तुंची यादी लिहा. (०४)
- (ब) लस मागणी (Indent) प्रक्रिया लिहा. (०३)
- (क) लसीकरण नोंदी (Record) कशा ठेवाल ? (०३)
- (ड) लसीकरण सत्रात एएनएमची जबाबदारीची यादी करा. (०५)